

Nr 38

Utlåtande över väckt motion i anledning av Kungl. Maj:ts förslag rörande Inkomster av statens kapitalfonder: Riksbanksfonden.

I en inom andra kammaren väckt, till bankoutskottet hänvisad motion, nr 702 av herr *Gustafsson* i Skellefteå, har hemställts att riksdagen vid fastställande av riksstat för budgetåret 1964/65 måtte under Inkomster av statens kapitalfonder: Riksbanksfonden upptaga en inkomst av 150 000 000 kronor.

Beträffande motiveringen för denna hemställan hänvisas till motionen.

Utskottet har inhämtat yttrande över motionen från *fullmäktige i riksbanken*, som anfört följande:

Med anledning av remissen får fullmäktige erinra om, att fullmäktige i skrivelse till bankoutskottet den 12 mars i år föreslagit, att av 1963 års bankovinst och odisponerade vinstmedel 100 miljoner kronor skall inlevereras till statsverket under innevarande budgetår, att 25 miljoner kronor skall användas till förstärkning av avbetalningslånefonden samt att 9 miljoner kronor skall överföras till kursdifferenskontot. Efter dessa dispositioner skulle på räkningen för odisponerade vinstmedel komma att kvarstå ett belopp av något över 100 000 kronor.

Beträffande inkomsterna av riksbanksfonden under budgetåret 1964/65 har fullmäktige samtidigt i skrivelse till riksrevisionsverket föreslagit, att en oförändrad inleverans av 100 miljoner kronor skall beräknas. Riksrevisionsverket torde taga hänsyn härtill i sin nya inkomstberäkning som kommer att ligga till grund för Kungl. Maj:ts proposition angående komplettering av riksstatsförslaget. Fullmäktiges ställningstagande innebär, att det som inkomst av riksbanksfonden i statsverkspropositionen upptagna beloppet enligt fullmäktiges mening bör bibehållas, när riksstaten för budgetåret 1964/65 slutligen fastställs, och att fullmäktige sålunda icke är beredda att tillstyrka, att inleveransen sättes högre än 100 miljoner kronor.

Vid fullmäktiges behandling av ärendet har reservation avgivits av herr *Kollberg*, som ansett att fullmäktige bort tillstyrka motionen.

Utskottet. Riksbanken redovisade för år 1963 en nettovinst av något över 133 milj. kr. Därutöver hade vissa vinstmedel balanserats från föregående år. Till förfogande stående vinstmedel kom härigenom att vid 1964 års början utgöra något över 134 milj. kr. I sitt memorial nr 13 föreslog utskottet, att av dessa vinstmedel 100 milj. kr. skulle, såsom förutsatts i riksstaten för budgetåret 1963/64, inlevereras till statsverket under detta budgetår, medan 25 milj. kr. skulle överföras till avbetalningslånefonden och 9 milj. kr. till kursdifferenskontot. Riksdagen har fattat beslut i enlighet med utskottets förslag.

Bihang till riksdagens protokoll 1964. 8 saml. Nr 38

I statsverkspropositionen för budgetåret 1964/65 har inkomsterna av riksbanksfonden jämlikt förslag av riksbanksfullmäktige uppförts med 100 milj. kr., d. v. s. med samma belopp som i riksstaten för budgetåret 1963/64. Fullmäktige har sedermera, såsom framgår av det ovan återgivna yttrandet, i skrivelse till riksrevisionsverket den 12 mars 1964 ånyo upptagit inkomsterna av riksbanksfonden till 100 milj. kr. I proposition nr 150 angående komplettering av riksstatsförslaget för nästkommande budgetår har Kungl. Maj:t i enlighet härmed under rubriken Inkomster av statens kapitalfonder: Riksbanksfonden uppfört ett belopp av 100 milj. kr.

I förevarande motion föreslås, att riksdagen vid fastställandet av riksstaten för budgetåret 1964/65 skall såsom inkomst av riksbanksfonden upptaga ett belopp av 150 milj. kr. Riksbanksfullmäktige har i sitt yttrande över motionen förklarat sig icke vara beredda att tillstyrka, att inleveransen av vinstmedel för ifrågakvarande budgetår sättes till ett högre belopp än 100 milj. kr.

Utskottet vill för sin del framhålla dels att den senast redovisade riksbanksvinsten understiger det belopp som av motionären föreslagits skola inlevereras till statsverket, dels att en fortsatt förstärkning av riksbankens reserver för mötande av förlustrisker i rörelsen synes önskvärd. Med hänsyn härtill kan utskottet icke förorda att inkomsterna av riksbanksfonden beräknas högre än enligt Kungl. Maj:ts förslag.

Åberopande vad här anförts hemställer utskottet,

att motionen II: 702 icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 21 maj 1964

På bankoutskottets vägnar:

NILS STAHLÉ

Närvarande:

från första kammaren: herrar Ståhle, Schmidt, Gustaf Henry Hansson, Åke Larsson, Rönnberg*, Åkerlund, Mattsson och Manne Olsson;

från andra kammaren: herr Berglund, fru Renström-Ingenäs, herrar Hagnell, Lindahl, Haglund, Nordgren, Börjesson i Falköping och Gustafson i Göteborg.

* Ej närvarande vid justeringen.

Reservation

av herrar Schmidt, Gustaf Henry Hansson, Åkerlund, Mattsson, Berglund, Nordgren, Börjesson i Falköping och Gustafson i Göteborg, vilka ansett att utskottets yttrande fr. o. m. det avsnitt som börjar med orden »Utskottet vill» samt utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

»Av riksbankens förvaltningsberättelser framgår, att för åren 1960, 1961 och 1962 riksbankens redovisade vinst efter nedskrivningar av statspapper och obligationer uppgått till respektive 195, 230 och 227 milj. kr. För år 1963 redovisas en vinst av 133 milj. kr., sedan likaledes nedskrivningar av statspapper och obligationer skett och sedan vinst- och förlusträkningen belastats med transaktioner avseende AB Tumba bruk (aktielikvider minus överföring av brukets tillgångar) med netto 24 milj. kr.

Med hänsyn till vad här anförts och till den för varje år ökande omslutningen synes det, såvitt nu kan bedömas, rimligt att räkna med att 1964 års vinst, utan att legitima avskrivningsbehov eftersättes, blir av en sådan storleksordning att den medger inleverans till statsverket av 150 milj. kr.

Utskottet hemställer därför,

att riksdagen, med bifall till motionen II: 702, måtte vid fastställande av riksstat för budgetåret 1964/65 under Inkomster av statens kapitalfonder: Riksbanksfonden upptaga ett belopp av 150 000 000 kronor.»